

rahatoimikamari tohtori Jännekseltä vuokrata Humaliston sairaalan käyttämät huoneistot kolmeksi vuodeksi, kesäkuun 1 p:stä lukien, 42,750 markan vuosivuokrasta.

Sisäasiainministeriö oikeutti¹⁾ maaliskuun 2 p:nä kaupungin työttömien naisten ammattikursseja varten n. 4 viikon aikana käyttämään 12 huonetta ja yhtä ruokasalia vastaisen Meilahden yliopiston klinikkaryhmän talousrakennuksesta, sillä ehdolla että kaupunki kustansi lämmön, valon ja siivouksen, hankki tarvittavat huonekalut ja palautti huoneiston kurssien päätyttyä entiseen kuntoonsa.

Sisäasiainministeriö ilmoitti²⁾ joulukuun 1 p:nä, että Suomenlinnassa Susisaarella olevasta kaupungin poliisikoulun käyttämästä suuremmasta eli pohjoisesta n. s. Palmstjernan kasarmista kaksi huonetta ja keittiö joulukuun 1 p:stä toistaiseksi luovutettaisiin asunnoksi niille kahdelle poliisikonstaapelille, jotka kaupungin poliisilaitos komensi järjestystä ylläpitämään sen väestön keskuudessa, joka asuntopulan johdosta oli majoitettu Kustaanmiekan ent. sotilaskasarmirakennuksiin.

Suomenlinnan hätäasunnot. Kamarin jäsen Heinonen ehdotti, että kaupunki kieltäytyisi vastaanottamasta Suomenlinnaan asunnottomille järjestettyjä asunnoita, elleivät sotilasviranomaiset myöntäisi mainituille henkilöille samoja oikeuksia kuin muilla linnoitusalueella olevilla siviiliasukkailla oli. Edelleen ehdotti herra Heinonen, että tehtäisiin esitys lipunhinnan huojistamisesta matkasta höyrylaivalla Suomenlinnaan sekä että ainakin nuorimmille kouluiässä oleville lapsille hankittaisiin tilaisuus käydä kansakoulua. Kaupunginjohtajalle annettiin toimeksi³⁾ valtionviranomaisten kanssa neuvotella asiasta.

3. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

Merholman ja Lapinniemen kaupunginasemakaava. Sittenkun insinööri H. G. Torulfin laatimat suunnitelmat kaupungin vastaisiksi satamalaitteiksi olivat valmistuneet, olivat kauppias J. Tallberg-vainajan oikeudenomistajat huomauttaneet kaupungille olevan toivottavaa, että kaupungin kauppias Tallbergille luovuttamat Merholman alueet pian otettiin kaupunginasemakaavaan⁴⁾. Tämän johdosta oli kaupungin yleisten töiden hallitus lähettänyt rahatoimikamariin ehdotuksen Merholman ja Lapinniemen kaupunginasemakaavaksi. Tämän mukaan oli pääliikenneväylä mainitulle saarelle aiottu teetetäväksi Kirkkotarhankadulta venäläisen hautausmaan eteläpuolitse; sen leveys olisi 34—35 m., niin että olisi tilaa kaksinkertaisille rautatie- ja raitiotieraitteille. Tämä edellytti, että liikenneväylä osaksi rakennettiin Marian sairaalan alueen poikki sekä venäläisen hautausmaan eteläosan halki, mikä osa oli vuokrattu varastopaikoiksi; Kirkkotarhankatuakin olisi laajennettava. Vastedes voitaisiin lisäksi rakentaa liikenneväylä vinosti Lapinniemen alueen poikki vanhan luterilaisen ja venäläisen hautausmaan väliseltä tieltä, mikä katu olisi sopivampi raitiotien rakentamista varten. Yhdensuuntaisesti pääliikenneväylän kanssa rakennettaisiin Ruoholahden rantaan 21 m:n levyinen katu, joka aluksi välittäisi liikennettä Merholmaan; tälle kadulle olisi rakennettava väliaikainen raitiotie Lapinlahden- ja Kirkkotarhankadulta saarelle.

¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 21. 3. 803 §. — ²⁾ S:n 12. 12. 3,618 §. — ³⁾ Rkmrin pöytäk. 30. 11. 2,222 §. — ⁴⁾ Ks. 1917 vuod. kert. siv. 26.

Asemakaavan mukaan saisivat J. Tallbergin oikeudenomistajat kaksi 10,200 m²:n ja 14,800 m²:n laajuista tonttia, jotka olisivat vastaisen pääliikenneväylän sekä sen kanssa yhdensuuntaisesti ja sen eteläpuolelle rakennetun kadun välillä, minkä kauppias Tallberg oli hyväksynyt. Itse satama-alueen asemakaavaa ei nyt vahvistettaisi, koska sen järjestelyä ei ollut vielä määrätty. Rahatoimikamari hyväksyi¹⁾ periaatteessa kaupunginasemakaavaehdotuksen, ja oli asianomaisten viranomaisten kanssa ryhdyttävä neuvotteluihin katuja varten tarvittavan maan hankinnasta; kaupungin yleisten töiden hallitus sai toimeksi laatia lopullisen ehdotuksen alueen kaupunginasemakaavaksi.

Käpylän kaupunginasemakaava. Koska rautatiehallituksen oli ilmoitettu aikovan laajentaa rautatien aluetta Käpylän puutarhaesikaupungin vierestä, jolloin osa sen asuntokortteleista joutuisi rautatie-alueen piiriin, oli kaupunginasemakaava-arkkitehti laatinut ehdotuksen uudeksi Käpylän asemakaavaksi.

Tiedusteltaessa ilmoitti rautatiehallitus, että uudessa asemakaavassa rautatieta varten varattu alue täysin vastasi hallituksen tekemää ehdotusta Fredrikserin ratapihan laajentamiseksi ja riitti rautatien tarpeisiin. Rahatoimikamari päätti²⁾, ennenkuin ehdotus lähetettiin kaupunginvaltuustolle, hankkia kansakoulujohtokunnilta lausunnon ehdotetusta koulutontin paikasta ja sosialilautakunnalta koko ehdotuksesta.

Tehtaanpuistoon suunnitellun kirkon paikka. Kaupungin yleisten töiden hallitus esitti, että Tehtaanpuistoon suunnitellun kirkkorakennuksen paikka muutettaisiin. Rahatoimikamari antoi kaupunginjohtaja Castrénille ja herra Salmiolle toimeksi³⁾ neuvotella asiasta suomalaisten ja ruotsalaisten evankelisluterilaisten seurakuntain asiamiesten kanssa.

Kaupunginasemakaavanmuutos. Läheittäessään kaupunginvaltuustolle ehdotuksen XIV kaupunginosan korttelin n:o 517 tontinkorkeuksiksi, kehoitti⁴⁾ rahatoimikamari kaupungin yleisten töiden hallitusta laatimaan ehdotuksen mainitun korttelin kaupunginasemakaavan muutokseksi.

Katujen laajennus. Jotta kävisi mahdolliseksi rakentaa Nordenskiöldkadulle suunniteltu raitiotielinja keskikadulle, salli⁵⁾ rahatoimikamari, että katua, joka oli tasoitettu puoleen leveyteensä, sai levittää kahdella metrillä; työn kustannukset oli arvioitu 91,000 markaksi, josta osa voitiin suorittaa hätäaputyömäärärahasta.

Poliisimestari huomautti, että liikenne ruotsalaisen teatterin kohdalla oli niin suuri, että osa Henrikinpuistikkoa olisi hävitettävä, jotta kävisi mahdolliseksi laajentaa katua; tämän johdosta olisi 16 puuta kaadettava puistokosta. Rahatoimikamari epäsi⁶⁾ esityksen.

Oulunkylän teiden ylläpitäminen. Oulunkylän kunnanvaltuusto anoi, että kaupunki panettaisi kuntoon erinäiset kaupungin mainitussa kunnassa olevat tieosuudet. Kun pyydetty teiden korjaukset pääasiassa jo oli suoritettu ja teiden ylläpitäminen oli tielautakunnan asia, ei esitys aiheuttanut⁷⁾ toimenpidettä.

Ajotie. Talonisännöitsijä esitti, että rakennettaisiin ajotie pitkin ent. kaasulaitoksen tontilla olevan ent. kaasukellon pitkää sivua, koska mainitussa rakennuksessa olevaa tavarasuojahuoneistoa oli vaikea saada vuokrataksi, kun se oli 3 m. maanpinnan yläpuolella. Rahatoimikamari epäsi⁸⁾ esityksen.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 2. 2. 126 §. — ²⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 11. 4. 1,073 § ja 2. 5. 1,280 §; rkmrin pöytäk. 29. 6. 1,076 §. — ³⁾ Rkmrin pöytäk. 30. 10. 1,734 §. — ⁴⁾ S:n 30. 11. 2,181 §. — ⁵⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 4. 4. 959 §. — ⁶⁾ Rkmrin pöytäk. 7. 12 2,233 §. — ⁷⁾ S:n 1. 6. 976 §. — ⁸⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 4. 4. 975 §.

Oikeus jalkakäytävän teettämiseen. Talonomistaja J. Koskinen anoi saada teettää asfalttijalkakäytävän korttelissa n:o 375 olevan Porvoonkadun tontin n:o 18 viereisen, Porvoon- ja Viipurinkadun kulmauksessa vahvistetun kaupunginasemakaavan mukaan sijaitsevan nurmikentän kohdalle ja sen vierele teettää käytävän mainitulla tontilla olevalle rakennukselle. Koska jalkakäytävää pidettiin tarpeellisena, kun yleisön tapana oli kulkiessaan käyttää lyhintä tietä istutuksista huolimatta, myöntyi¹⁾ rahatoimikamari anomukseen, sillä ehdolla että jalkakäytävä tehtiin 2 m. leveä, että sitä teettäessä noudatettiin rakennuskonttorin ohjeita ja että talonomistaja huolehti sen puhtaana- ja kunnossapidosta.

Muurin rakennuttaminen. Diakonissalaitos huomautti, että sen alueelle päin olevaa Rautatiekujaa tasoitettaessa oli laitos kallion louhimisen johdosta menettänyt alueen, joka paikoitellen oli yli kaksi metriä leveä. Kun kallio oli täynnä halkeamia, ei kallioille kadun yläpuolelle voinut rakentaa tarpeellista aitaa aivan jyrkänteen kohdalle, minkä johdosta laitos menetti vielä lisää aluetta. Tämän johdosta laitos anoi, että rakennettaisiin kivimuuri Rautatiekujan ja sen alueen väliselle rajalle sekä ilmoitti suostuvansa ottamaan osaa kustannusten suorittamiseen. Kaupungin yleisten töiden hallitus ilmoitti vaaditussa lausunnossa, että puheenalainen kallio oli 7 m. korkea sekä pani kysymyksenalaiseksi eikö kaupunki ollut velvollinen toimimaan niin, että laitos saattoi käyttää aluettansa tontinrajaan saakka. Työn laskettiin maksavan 34,000 markkaa, mistä määrästä kaupunki ja laitos voisivat kumpikin suorittaa 17,000 markkaa. Rahatoimikamari epäsi²⁾ kuitenkin esityksen.

Teiden kunnossa- ja puhtaanapito II. Kaivopuistossa. Rahatoimikamarin lähetettyä maistraattiin ehdotuksen It. Kaivopuiston³⁾ teiden kunnossa- ja puhtaanapitokustannusten jakamiseksi, oli maistraatti asianomaisia kuultuaan vahvistanut ne tammikuun 21 p:nä⁴⁾.

Viemärijohto. Helsingin vuokralaisyhdistyksen asunto-osuuskunta Vallilan anottua, että Sturekadun viemärijohtoa jatkettaisiin kortteliin n:o 533, kehoitti⁵⁾ rahatoimikamari rakennuskonttoria viipymättä alkamaan työt.

Suunnitellun teurastamon viemäri- y. m. johdot. Kaupunginvaltuuston valmisteluvaliokunta oli lausunnon saamiseksi lähettänyt rahatoimikamariin Suomen karjakeskuskunnan esityksen, että valtion omistamalle Fredriksperin tilalle suunniteltua teurastamoa varten tarvittavat vesi-, viemäri-, kaasu- ja sähköjohdot yhdistettäisiin kaupungin vastaaviin johtoverkkoihin sekä että mainitulle laitokselle myönnettäisiin alennusta asianomaisten kunnallisten laitosten kantamista maksuista. Asian valmistelu annettiin toimeksi⁶⁾ kaupunginjohtajalle, kaupungininsinööreille ja kaupungin eläinlääkärille, joka tehtävä sittemmin siirrettiin⁷⁾ komitealle, johon kuuluivat herra Idström puheenjohtajana sekä herra Salmio ja eläinlääkäri W. Castrén sekä kaksi osuuskunnan valitsemaa edustajaa jäsenenä. Komitea oikeutettiin käyttämään asiantuntijoita ja palkkaamaan sihteeri.

Sittenkun sekä mainitun komitean että kaupungin yleisten töiden hallituksen sekä vesi-, kaasu- ja sähkölaitoksen lausunnot olivat saapuneet, päätti rahatoimikamari kaupunginvaltuustolle esittää, että Suomen karjakeskuskunnan esitys evättäisiin, koska kaupungin itse tulisi ryhtyä toimenpiteisiin teurastamon rakennuttamiseksi, ja osuuskunta oli ilmoittanut aikovansa

¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 4. 4. 973 §. — ²⁾ S:n 25. 4. 1,209 §. — ³⁾ Ks. 1921 vuod. kert. siv. 270. — ⁴⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 31. 1. 287 §. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 6. 7. 1,090 § ja rkmrin jstn pöytäk. 27. 7. 2,180 §; vrt. tätä kert. siv. 27. — ⁶⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 19. 5. 1,444 §. — ⁷⁾ Rkmrin pöytäk. 8. 6. 1,033 §.

luopua suunnitelmistaan siinä tapauksessa, että sellainen saatiin aikaan kunnan aloitteesta.

Puheenalainen osuuskunta oli kuitenkin pyytänyt tietoa ehdoista, joilla viemärivereden sen suunnittelemasta makkara- ja lihanjalostustehtaasta Fredriksperin aseman kohdalla kaupunkiin yhdistämättömällä alueella saisi johtaa kaupungin viemäriverkkoon. Vaaditussa lausunnossa huomautti kaupungin yleisten töiden hallitus, että Alppilan kohdalla olevaa septictankkia olisi melkoisesti laajennettava, jotta tehtaasta tuleva likavesi voisi puhdistua, minkä vuoksi hallitus ehdotti tuollaiseksi ehdoksi ilmoitettavaksi, että osuuskunta ottaisi osaa kustannuksiin septictankin laajentamisesta 700,000 markalla ja vanhemman viemärijohdon laajentamisesta 250 m:n pituudelta oleviin kustannuksiin 86,000 markalla eli kaikkiaan 786,000 markalla, sekä että osuuskunta ottaisi osaa septictankin hoitoon 6,000 markalla vuodessa. Hyväksyen hallituksen ehdotuksen päätti¹⁾ rahatoimikamari ilmoittaa tämän osuuskunnalle.

Vesi- ja viemärijohtoja. Kaupungin yleisten töiden hallitusta ja vesijohtolaitosta kehoitettiin²⁾ vastaisten tasoitustöiden yhteydessä, laittamaan viemäri- ja vesijohdot vuokraaja E. Hohdin tontille n:o 25 Vanajantien varrella; työt oli kustannettava asianomaisten laitosten käytettävänä olevilla varoilla.

Arabian posliinitehdas osakeyhtiö oli anonut vesi- ja viemärijohtoja laitettavaksi yhtiön suunnittelemaalle työväen asunto-alueelle. Kaupungin yleisten töiden hallitus ehdotti anomuksen evättäväksi, koska työt tuottaisivat melkoisia kustannuksia ja yhtiön suorittama vuokra oli kovin pieni, jotavastoin kaupungin teknillisten laitosten hallitus puolsi sitä, koska suunnitellulla rakennushankkeella jossain määrin lievitetäisiin asuntopulaa. Rahatoimikamari epäsi³⁾ anomuksen.

Vesijohto. Sörnäsän osakeyhtiö anoi Verkkosaarenkadun vesijohtoa pitennettäväksi Lautatarhankadulle sekä sen siirtämistä Verkkosaareen yhtiön kustannuksella. Vesijohtolaitosi ilmoitti, että työ aiheuttaisi kustannuksia 72,000 markkaa, mikä määrä olisi etuantina suoritettava kaupunginkassasta ja merkittävä 1923 vuoden budjettiin. Koska tuollaisia etukäteismäärärahoja vain poikkeustapauksissa olisi käytettävä, päätti⁴⁾ rahatoimikamari, ettei asia aiheuttanut mitään toimenpidettä, mutta oli se otettava uudestaan harkittavaksi budjetin käsittelyssä⁵⁾.

Vesijohto Mustikkamaalle. Kaupunginvaltuuston päätettyä, että vesijohto oli teetettävä Brändöstä Mustikkamaalle⁶⁾, päätti⁷⁾ rahatoimikamari puolestaan Aktiebolaget Brändö villastad yhtiön kanssa tehdä seuraavan mainitun johdon teettämistä ja käyttöä koskevan sopimuksen:

Helsingin kaupunki oikeutetaan sopivasta kohdasta Brändön huvilakaupungin vesijohtoa omalla kustannuksellaan teettämään 2 tuuman vesijohto Mustikkamaalle;

Helsingin kaupunki rakentaa liittämiskohtaan mittarikaivon ja pystyttää vesimittarin, jonka osakeyhtiö luettaa;

Helsingin kaupunki ei saa lisätä vedenkulutustaan Mustikkamaalla niin että Brändön huvilakaupungin vedensaanti tulee uhatuksi;

Helsingin kaupunki suorittaa kulutetusta vedestä saman maksun kuin Brändön huvilakaupungin muut kuluttajat;

Helsingin kaupunki suorittaa Aktiebolaget Brändö villastad yhtiölle 71,286:35 markan suuruisen korvauksen, joka vastaa yhtiön teettämän ja

¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 4. 9. 2,417 §. — ²⁾ Rkmrin pöytäk. 11. 12. 2,299 §. — ³⁾ S:n 5. 10. 1,304 §. — ⁴⁾ S:n 2. 10. 1,244 §. — ⁵⁾ Ks. tätä kert. siv. 113. — ⁶⁾ S:n siv. 25. — ⁷⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 4. 4. 974 §.

kaupungin alueella olevan Brändön vesijohdon osan kustannuksia, mikä määrä on suoritettava tammikuun kuluessa 1923;

Helsingin kaupunki oikeutetaan ryhtymään johtojen liittämiseen heti kun kaupunki on hyväksynyt nämä ehdot.

Vedenhankinta Sumpparin saarelle. Osuusliike Elanto r. l., jolla Sumpparin saari oli vuokralla, oli anonut saada ottaa vettä vuonna 1913 Sumpparin poikki Korkeasaarelle teetetystä vesijohdosta. Vesijohtolaitos huomautti, että johto, joka oli teetetty kaupungin kustannuksella Helsingin anniskeluosakeyhtiön tarpeisiin, minkä vuoksi sen kustannuksia ei ollut suoritettu laitoksen tililtä, oli siksi pieni, että Korkeasaaren tarpeen lisäksi tarjona oleva vesimäärä oli rajoitettu niin, että aikaisempien vuokraajain vedentarve oli voitu tyydyttää vain sikäli kuin kulutus Korkeasaarella oli sen sallinut. Rahatoimikamari päätti¹⁾ oikeuttaa osuusliike Elannon r. l., niin kauan kuin vesijohtoa Korkeasaarelle ylläpidettiin, saamaan vettä siitä, mutta vain milloin vedenpainesuhteet sen sallivat. Siinä tapauksessa ettei liikkeen tarvetta täten saataisi tyydytetyksi, tulisi sen omalla kustannuksellaan teettää vesisäiliö, joka voitaisiin öisin täyttää. Tämä lupa oli voimassa Sumpparille järjestettyjen liitosten lukumäärästä²⁾ huolimatta.

Käytävä kaupunginpuutarhaan. Kaupungininsinöörin ilmoitettua, että kaupungin puutarhaan johtavan käytävän teettäminen, joka oli suoritettu hätäaputyönä, oli tuottanut lisäkustannuksia 8,000 markkaa, päätti³⁾ rahatoimikamari, että tämä rahamäärä oli suoritettava siitä 250,000 markan määrärahasta hätäaputoita varten, minkä kaupunginvaltuusto oli myöntänyt⁴⁾ käyttövaroistaan.

Lisätty katuvalaistus. Sähkölaitos sai toimeksi⁵⁾ järjestää katuvalaistuksen Kivelänkadulle ja osoitettiin tähän tarkoitukseen 1,500 markkaa rahatoimikamarin käyttövaroista. Niinikään sai laitos toimeksi⁶⁾ antaa pystyttää viisi sähkökaarilamppua Kaivokadulle.

Sopimaton johtopylväiden pystyttäminen. Koska sähkölaitos Käpylän Pohjolankadun toiselle puolelle oli pystyttänyt johtopylväitä keskelle jalkakäytävää eikä kuten toiselle puolelle samaa katua, käytävän ja ajotien välille, kehoitettiin⁷⁾ kaupungin teknillisten laitosten hallitusta Käpylän johtoverkkoa vastedes laajennettaessa tai jossakin muussa sopivassa tilaisuudessa muutattamaan pylväät; myöskin muuntaja-asema oli muutettava.

Oikeus puhelinjohtojen käyttämiseen. Rahatoimikamari hyväksyi⁸⁾ puolestaan laaditun ehdotuksen kaupungin ja Brändö telefon- och elektricitetsaktiebolag yhtiön väliseksi sopimukseksi, jonka mukaan kaupunki oikeutettiin vuotuisesta 300 markan maksusta käyttämään kahta yhtiön puhelinjohtoa linjalla Sörnäs—Brändö—Mäntysaari.

Oikeus sähkö- y. m. johtojen teettämiseen. Rakennusmestari J. A. Hugg oikeutettiin⁹⁾ Reimarsin tilan maalle korttelin n:o 17 läheisyyteen pystyttämään 6 johtopylvästä. Lupa oli oleva voimassa toistaiseksi kuukauden irtisanomisajoin, sekä sillä edellytyksellä, että herra Hugg rahatoimikamarin vahvistamin ehdoin salli muittenkin käyttää hyväkseen pylväitä puhelin- ja valojohdoja varten.

Sittenkun Kymnlaakson sähkösaakeyhtiö oli anonut saada vetää sähkökorkeajännitteisjohdon Eknäsin tilan maan poikki ja maatalousministeriö

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 23. 2. 213 §. — ²⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 10. 8. 2,281 §. — ³⁾ Rkmrin pöytäk. 26. 10. 1,521 §. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. siv. 29. — ⁵⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 31. 10. 3,027 §. — ⁶⁾ Rkmrin pöytäk. 30. 11. 2,187 §. — ⁷⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 9. 5. 1,342 §. — ⁸⁾ S:n 22. 6. 1,910 §. — ⁹⁾ S:n 8. 6. 1,711 §.

tiedusteltaessa, vähenisikö tilan arvo vaihtoesineenä tuollaisen oikeuden myöntämisen johdosta, oli ilmoittanut, ettei valtion puolelta ollut estettä anomukseen myöntymiselle, oikeutettiin¹⁾ yhtiö erinäisin ehdoin vetämään puheenalainen johto Eknäsin tilan poikki, ja hyväksyi²⁾ yhtiö puolestaan ehdot. Sittemmin määrättiin³⁾ filosofianmaisteri T. Johansson yhdessä yhtiön valitseman asiamiehen kanssa arvioimaan tilalle tämän johdosta koituneet vahingot.

Puhelinyhteys auto- ja pika-ajuriasemille. Saatuaan kirjeessä syyskuun 17 p:ltä 1921 siihen kehoituksen, lähetti⁴⁾ rahatoimikamari maistraattiin seikkaperäisen ehdotuksen kamarin herättämästä kysymyksestä⁵⁾ puhelinyhteyden järjestämisestä kaupungin auto- ja pika-ajuriasemille. Pyydettyään lausuntoa asiasta poliisimestariltakin sekä varattuaan⁶⁾ kamarille tilaisuuden antaa lausuntonsa siitä, päätti maistraatti puolestaan pääasiassa kamarin ehdotuksen mukaisesti:

1) että kaikki aikaisemmin yksityisille henkilöille annetut luvat asettaa puhelinkoneita autoasemille oli rahatoimikamarin kohtuulliseksi havaitseman irtisanomisajan jälkeen peruutettava;

2) että 8 puhelinkonetta, siten puhelinyhdistyksen johtoverkkoon yhdistettyinä, että puheluja voi välittää vain asemille, mutta ei asemilta, oli kaupungin kustannuksella yksissä neuvoin kaupungin yleisten töiden hallituksen ja poliisimestarin kanssa asetettava seuraaviin paikkoihin, nimittäin: 1 kone pika-ajureja varten Kappelinpuistikkoon Unionin- ja Pohj. Esplanadikadun kulmaukseen; 1 kone vuokra-autoja varten Kappelinpuistikkoon Unioninkadun varrelle lähemmäksi Etel. Esplanadikatuja; 1 kone pika-ajureja varten Teatteripuistikkoon Mikon- ja Pohj. Esplanadikadun kulmaukseen; 1 kone vuokra-autoja varten Erottajantorille; 1 kone pika-ajureja varten Henrikinpuistikkoon Vanhan ylioppilastalon kohdalle; 1 kone vuokra-autoja varten sopivalle paikalle Henrikinpuistikkoon Aleksanterinkadun jatkeelle sijoitetun auto-aseman kohdalle; 1 kone sekä pika-ajureja että vuokra-autoja varten sopivalle paikalle Rautatientorille hotelli Fennian läheisyyteen; sekä 1 kone niinkään sekä pika-ajureja että vuokra-autoja varten sopivalle paikalle Hakaniementorille;

3) että asianomaisten ammatinharjoittajain oli suoritettava vuosimaksu ja näiden koneiden ynnä niihin kuuluvain johtojen ylläpitokustannukset siten, että nämä maksut, kutakin pika-ajurinumeroa kohti 15 markkaa ja kutakin vuokra-autonumeroa kohti 75 markkaa, oli kunkin vuoden lopussa tulevalta vuodelta suoritettava rahatoimikonttoriin kuittia vastaan, joka sittemmin oli esitettävä poliisin tammikuun alussa toimittamassa ammatinharjoittajain nimenhuudossa.

Sitävastoin ei maistraatti katsonut voivansa kannattaa kamarin ehdotusta, että kaikki sekä pika-ajuri- että vuokra-autonumerojen omistajat vastaisivat kaikista niistä kustannuksista, joita tavallisen ylläpidon lisäksi vahingoittamisen johdosta olisi suoritettava puheenalaisista koneista ja johdoista. Tuollainen määräys näytti maistraatista epäoikeudenmukaiselta ja sitäpaitsi siihen liittyisi suuria vaikeuksia näiden kustannusten perimiseen nähen.

Tämän maistraatin päätöksen johdosta päätti⁷⁾ rahatoimikamari puhelinyhteyden järjestämiseksi yllä luetelluille auto- ja pika-ajuriasemille käyttö-

¹⁾ Rkmin pöytäk. 12. 1. 54 § ja 11. 3. 326 §. — ²⁾ Rkmin jstn pöytäk. 28. 3. 905 §. —

³⁾ S:n 15. 6. 1,802 §. — ⁴⁾ Rkmin pöytäk. 26. 1. 118 §. — ⁵⁾ Ks. 1921 vuod. kert. siv. 255.

— ⁶⁾ Rkmin pöytäk. 1. 4,462 §. — ⁷⁾ S:n 8. 6. 1,038 §.

varoistaan osoittaa 12,800 markkaa; suorittaa puhelinten käyttökustannuksetkin vuoden loppuun kamarin käyttövaroista; maistraatilta anoa toimenpiteisiin ryhtymistä tarpeellisen pika-ajurien ja ammattimaisen autoliikenteen harjoittajain järjestyssääntöjen muutoksen vahvistamiseksi; sekä syyskuun 1 p:n irtisanoa myönnettyt luvat auto- ja pika-ajuriasemille asettaa puhelinkoneita.

Sittemmin hyväksyi¹⁾ kamari rakennuskonttorin laatimat puhelinkaappien piirustukset, minkä ohessa rakennuskonttoria kehoitettiin mahdollisimman pian teettämään kaapit niihin kuuluvine pylväineen. Kustannukset, 600 markkaa kaappia kohti eli yhteensä 4,800 markkaa oli suoritettava kamarin käyttövaroista. Helsingin puhelinyhdistykselle annettiin toimeksi²⁾ varustaa kaappeihin pantavat puhelinkoneet n. s. ylimääräisillä kelloilla suojustimineen, mikä laite yhdistyksen ilmoituksen mukaan aiheutti kustannuksia 38 Ruotsin kruunua konetta kohti.

Lokakuun 25 p:nä vahvisti³⁾ maistraatti päätöksen puhelinyhteyden järjestämisestä auto- ja pika-ajuriasemille aiheutuneen pika-ajurien ja ammattimaisen autoliikenteen harjoittajain järjestyssääntöjen muutoksen.

Erinäiset vuokra-autoliikenteen harjoittajat anoivat, että auto-asemilla olevat puhelinkoneet jätettäisiin paikoilleen, perustellen tätä anomustaan sillä, että yleisö tunsii nämä puhelinnumerot sekä että yksinomaan vastaanottokoneiden käytäntöön ottaminen tuottaisi hankaluutta. Hakijat ehdottivat puolestaan, että valituksenalaiset epäkohdat poistettaisiin siten, että yksityisiltä henkilöiltä evättäisiin oikeus pitää näitä puhelinkoneita ja se annettaisiin esimerkiksi autonkuljettajain yhtymälle, jonka he aikoivat muodostaa. Rahatoimikamari päätti⁴⁾ oikeuttaa hakijat vuoden loppuun pitämään 2 puhelinkonetta Kauppatorilla ja 1 koneen Rautatientorilla, sillä ehdolla kuitenkin että kaikki autoliikenteen ja pika-ajuriliikkeen harjoittajat saivat käyttää koneita. Lupa pitennettiin⁵⁾ sittemmin Kauppatorin puhelimiin nähden olemaan voimassa kesäkuun 1 p:nä 1923.

Oikeus puhelinkaapelin laskemiseen. Helsingin puhelinyhdistys oikeutettiin⁶⁾ teettämään 3-piippuinen kanava jalkakäytävään Mikonkadun talojen n:o:jen 8 ja 19 välille sekä 1-piippuinen poikkikanava Vuorimiehenkadun eteläisen jalkakäytävän ja mainitun talon n:o 19 alaisten kaapelikaivojen välille. Rakennuskonttorin oli kuitenkin laskua vastaan suoritettava työ.

Uusi raitiotielinja. Kaupunginvaltuustolle annetun lausunnon yhteydessä Raitiotie- ja omnibussosakeyhtiön anomuksesta toimiluvan saamisesta Kalliosta Länt. Viertotielle⁷⁾ johtavalle linjalle, anoi⁸⁾ rahatoimikamari vesijohtolaitokselta lausuntoa siitä, aiheuttaisiko Nordenskiöldkadun kohdalla olevan rautatien alikäytävän alentaminen jäätyksen vaaraa mainittuun alikäytävään lasketuille vesijohtoputkille kylmän ilman sattuessa.

Sittemmin hyväksyttiin⁹⁾ uuden linjan asemapiirustukset.

Raitiotielinja Käpylään. Osakeyhtiö Helsingin kansanasuntojen anottua rahatoimikamarilta, että kysymys raitiotien rakentamisesta Käpylään otettaisiin harkittavaksi, oli kamari vaatinut Raitiotie- ja omnibussosakeyhtiöltä lausuntoa asiasta. Siinä yhtiö huomautti, että puheenalainen linja mieluummin olisi rakennettava pitkin Sturekatua, mutta kun suunniteltu, mainitun kadun suuntainen, siltä rautatien poikki ei ollut valmis, voitaisiin linja myöskin

¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 31. 8. 2,386 §. — ²⁾ S:n 24. 10. 2,921 §. — ³⁾ S:n 7. 11. 3,037 §; ks. myös tätä kert. siv. 175. — ⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 7. 9. 1,195 §. — ⁵⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 27. 12. 3,768 §. — ⁶⁾ S:n 14. 11. 3,184 §. — ⁷⁾ Ks. tätä kert. siv. 16. — ⁸⁾ Rkmrin pöytäk. 26. 5. 948 §. — ⁹⁾ S:n 19. 10. 1,515 §.

vetää pitkin Päijänteentietä ja Pakaankatua. Tämän laitteen arvioitiin tuottavan kustannuksia 2,520,000 markkaa ja käytön n. 1,200 markkaa päivässä, kun oli yksi kulkuvuoro joka puolessa tunnissa. Kun matkustajain lukumäärä voitiin arvioida 1,400:ksi päivässä, olisi maksu matkasta uudella linjalla vahvistettava 85 penniksi, joten matka kaupunkiin maksaisi $85 + 67 = 152$ penniä, mutta olisi jonkun verran halvempi kuin matkustettaessa rautateitse ja matkaa jatkettaessa raitiotiellä ($150 + 67 = 217$ penniä). Yhtiö halusi kuitenkin mieluummin vuonna 1923 päättyvän rakennuskauden kuluessa rakentaa Nordenskiöldkatua pitkin suunnitellun linjan; kummankin linjan rakentaminen yhdellä kertaa rasittaisi liiaksi yhtiön luottoa. Yhtiö ilmoitti kuitenkin suostuvansa rakentamaan linjan Käpylään, jos kaupunki edullisin ehdoin myönsi yhtiölle luottoa 1 $\frac{1}{2}$ milj. markan määrän sekä takasi uuden linjan kannattavuisuuden, joten jäljellä oleva pääoma voitaisiin helpommin saada.

Rahatoimikamari päätti¹⁾ evätä Osakeyhtiö Helsingin kansanasuntojen anomuksen sekä ilmoittaa Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiölle, että Kallion ja Töölön välille suunniteltu linja etusijassa olisi rakennettava.

Raitiotielinja Munkkiniemeen. Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiö lähetti vaaditun lausunnon Aktiebolaget M. G. Stenius yhtiön ehdotuksesta Munkkiniemeen johtavan raitiotieliikenteen järjestämiseksi, sekä yhtyi siinä kaupungin yleisten töiden hallituksen antamaan lausuntoon²⁾. Kun asia oli poistettu diaarista, ei lausunto aiheuttanut³⁾ toimenpidettä.

Laitteita Jätkäsaaren rautatien varrella. Valtionrautateiden III piirin piirihallituksen vaadittua lisättyä valaistusta Jätkäsaaren vaihdealueelle, kehoitti⁴⁾ rahatoimikamari kaupungin yleisten töiden hallitusta viipymättä teettämään erinäisiä, sähkövalaistuksen saamiseksi Utterikadulle tarpeellisia töitä, joiden kustannukset oli arvioitu 7,000 markaksi. Vuosikustannukset valaistuksesta, jotka sähkölaitos oli arvioinut 3,000 markaksi, oli suoritettava Katu- ja laituri-valaistus nimisen pääluokan kohdalle merkitystä määrärahasta sähkövoimaa varten. Kaupunginvaltuustolle esitettiin⁵⁾ myönnettäväksi määräraha valaistuksen järjestämiseksi sekä Utterikadulle että Vaihde- ja Lastaajakadulle.

Rautatiehallituksen anomuksesta päätti⁶⁾ rahatoimikamari, että väliaikainen vedenottopaikka oli järjestettävä Länsisatamaan Lastaajakadun itäpäähän; tämän työn kustannukset oli suoritettava määrärahasta Länsisataman laajentamista varten; valtionrautateiden tuli kuitenkin hankkia tarvittavat vesileikut ja suorittaa säädetyt maksut kulutetusta vedestä.

Rautatiehallituksen esitettyä että kaupunki rakentaisi sillan rautatie-raiteiden poikki Drumsön lautan kohdalle, huomautti kaupungin yleisten töiden hallitus, että aikaisemmin läheisyydessä oleva puusilta oli laho eikä sitä voinut siirtää, että uuden sillan rakentaminen tuottaisi kustannuksia 30,000 markkaa, että lauttapaikka vuonna 1925 muutettaisiin Merholmaan, jolloin liikenne raiteiden poikki vähenisi, sekä että Jätkäsaaren lauttapaikka oli ahdas, minkä vuoksi uutta siltaa ei voinut sinne rakentaa, niin kauan kuin siellä oleva tavarasuojia otti liiaksi tilaa. Rahatoimikamari epäsi⁷⁾ esityksen.

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 26. 1. 117 §. — ²⁾ Ks. 1921 vuod. kert. siv. 265. — ³⁾ Rkmrin pöytäk. 18. 5. 897 §. — ⁴⁾ S:n 23. 2. 211 §. — ⁵⁾ Ks. tätä kert. siv. 86. — ⁶⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 6. 7. 2,017 §. — ⁷⁾ Rkmrin pöytäk. 23. 3. 357 §.

Ajosillan purkaminen. Valtionrautateiden III piirin piirihallitus anoi saada purkaa Fredrikserin aseman ja Käpylän pysäkin välisen vähän liikennöidyn ajosillan emäradan poikki ja korvata sen tasoylikäytävällä. Rahatoimikamari ilmoitti¹⁾, ettei sillä ollut mitään sitä vastaan, sillä ehdolla että piirihallitus varusti ylikäytävän tarpeellisilla varmuuslaitteilla sekä teetti liikennekelpoisen tien sinne.

Satamaraiteiden liikennöiminen. Rautatiehallitus tiedusteli rahatoimikamarilta voitaisiinko valtion uusia raskaita vaihdevetureja käyttää satamaradalla, sekä ilmoitti samalla, että siellä olevat sillat oli havaittu kyllin kanto-kykyisiksi. Vaaditussa lausunnossa ehdotti kaupungin yleisten töiden hallitus, että mainitut veturit saisivat kaupungin vastuulla liikennöidä Ruoholahden-Merisataman väliä sekä kaikkia kaupungin omistamia sivuraiteita, edelleen kaikkia Hieta- ja Jätkäsaaren raiteita, Merisataman-Katajanokan väliä huhtikuun 1 p:stä, sittenkun Makasiiniranta oli korjattu, mutta ei toistaiseksi Katajanokan raiteita, koska muutamat laiturit eivät olleet kyllin kanto-kykyisiä. Rahatoimikamarin vastaus oli²⁾ tämän lausunnon mukainen.

Sittenmin oikeutettiin³⁾ valtionrautatiet puheenalaisilla vetureilla liikennöimään niitäkin Katajanokan raiteita, jotka eivät olleet laiturin vierellä, mutta oli, siinä tapauksessa että voitiin todeta vetureja käytetyn Rahapajarantaa pitkin kulkevilla raiteilla, vastuu mahdollisista vahingoista tuleva valtionrautateille.

Yksityiset rautatieraiteet. Osuusliike Valio anoi saada jonkin verran muuttaa Vladimirinkadun tontille n:o 61 rakennetun rautatieraiteen voidakseen vaihtaa siellä olevan kääntösillan suurempaan. Rahatoimikamari myöntyi⁴⁾ tähän kaupunginvaltuuston tammikuun 27 p:nä 1920 vahvistamin yleisin ehdoin sekä muutoin sillä ehdolla, että hankittiin lupa maistraatilta, ennenkuin työ aloitettiin, että vältettiin liikennehäiriötä työtä suoritettaessa; sekä että rakennuskonttori hyväksyi kaupungin katuosuuden kivityksen.

Aktiebolaget Nobel-Standard i Finland niminen yhtiö anoi saada teettää vaunutien yhtiön Sörnäsän niemekkeellä olevalle vuokra-alueelle kulkevan rautatieraiteen vierelle sekä yhdistää puheenalaisen raiteen n. s. rautatiesillan kohdalla olevalle kääntöpöydälle johtavaan raiteeseen. Rahatoimikamari myöntyi⁵⁾ tähän sillä ehdolla että kaupunki tarvittaessa saisi käyttää tietä sekä että laite kuuden kuukauden kuluessa irtisanomisen jälkeen poistettiin.

Uusia venepaikkoja. Satamahallitus esitti, että kaupunki ostaisi Brändön lauttaa varten Sörnäsän niemekkeelle teetetyn laiturin, koska niillä seuduin ei ollut sopivaa venelaituria ja näytti sopimattomalta, että yksityisillä henkilöillä oli laitureita kaupungin ranta-alueella; Finska petroleumimport aktiebolaget Masut yhtiö voisi myöskin käyttää laituria öljyjen y. m. purkaukseen. Rahatoimikamari päätti⁶⁾ ostaa laiturin 7,500 markalla ja kehoitettiin rakennuskonttoria laittamaan se venelaituriksi, jolloin kustannukset, n. 6,000 markkaa, oli suoritettava käytettävissä olevilla budjettivaroilla.

Satamahallitus oli kaupunginvaltuustolta anonut 10,000 markan määrärahan uusien venepaikkojen järjestämiseksi Haapaniemeen. Vaaditussa lausunnossa päätti⁷⁾ rahatoimikamari kehoittaa rakennuskonttoria ruoppauttamaan Haapaniemen vesialueen, niin että saataisiin tilaa 20 soutuveneelle,

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 4. 5. 809 §. — ²⁾ S:n 2. 2. 125 §. — ³⁾ S:n 15. 6. 1,048 §. — ⁴⁾ S:n 27. 3. 415 §. — ⁵⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 7. 2. 449 §. — ⁶⁾ S:n 18. 4. 1,108 §. — ⁷⁾ Rkmrin pöytäk. 11. 5. 884 §.

jolloin kustannukset oli suoritettava vuoden määrärahasta satamain ruop-
pausta varten; tästä oli ilmoitus tehtävä kaupunginvaltuustolle¹⁾.

Kuormauslaiturien myynti. Sittenkun halkokonttori oli A. Hännisen
insinööritoimistolle myynyt kuormauslaiturien Katajanokalta ynnä tavarasuojai-
ja konttorirakennuksen sekä satamahallitukselta vuokraannut 700 m²:n laa-
juisen varastopaikan, anoi toimisto saada käyttää mainittua paikkaa toistai-
seksi kuuden kuukauden irtisanomisajoin. Vaaditussa lausunnossa valitti
satamahallitus, että yllämainittu kauppa oli tehty, koska yksityisten ei pitänyt
saada omistaa laitureja kaupungin satama-alueella, minkä lisäksi hallitus
ilmoitti mainittua aluetta vuokrattaessa kiinnittäneensä vuokraajan huomiota
siihen, että vuokralle antaminen oli vain tilapäistä laatua sekä että 4 m. leveä
tie oli pidettävä avoinna pitkien rantaa, jotta kävisi mahdolliseksi suorittaa
täytetöitä, mutta oli vuokraaja siitä huolimatta rakentanut rantaan asti
ulottuvan aidan alueen ympärille.

Rahatoimikamari epäsi²⁾ anomuksen ja kieltäytyi vahvistamasta laiturin
luovutusta, minkä vuoksi halkokonttorin tuli purkaa kauppasopimus. Kau-
pungin yleisten töiden hallitusta kehoitettiin tekemään ehdotus siihen alueeseen
nähdessä, joka voitiin luovuttaa hakijalle.

Sittenkin ilmoitti halkotoimikunta, että puheenalainen kauppa oli pe-
ruutettu siten, että Hänniselle oli suoritettu 3,000 markan korvaus siitä.
Samanlainen Taivallahdessa oleva kuormauslaituri oli luovutettu satamahalli-
tukselle toimitettavan arvioinnin mukaan määrättävästä hinnasta. Toimi-
kunnan mielestä oli laiturien arvolla hyvitetävä halkokonttorin tiliiä. Raha-
toimikamari myöntyi³⁾ anomukseen ja kehoitti rakennuskonttoria arvioimaan
Taivallahden laiturin.

Ruoholahdessa oleva kuormauslaituri. Osakeyhtiö Agraria anoi vapautusta
velvollisuudesta suorittaa kolmannen osan kustannuksista Ruoholahdessa
olevan lannoituskuormauslaiturien sementillä päällystämistä. Tosin oli Aktie-
bolaget Lantbrukskontoret yhtiö, jonka liikkeen yhtiö oli ottanut haltuunsa,
vuonna 1920 terveydenhoitolautakunnan vaatimuksesta siihen sitoutunut,
mutta kun työ oli suoritettu vuonna 1921 ja yhtiö jo lokakuun 1 p:nä 1921 oli
lopettanut puhtaanapitoliiikkeen ja luovuttanut sen puhtaanapitolaitokselle,
ei yhtiö mielestään ollut velvollinen ottamaan osaa mainittujen kustannusten
suorittamiseen. Vaaditussa lausunnossa huomautti puhtaanapitohallitus,
että Osakeyhtiö Agraria vuonna 1921 oli tarjonnut liikettänsä puhtaanapito-
laitokselle 438,455: 30 markan korvauksesta, joka vastasi sen inventoimis-
arvoa, mutta oli hallitus silloin hylännyt tarjouksen. Sittenkin oli yhtiön
kanssa tehty sopimus, että puhtaanapitolaitos korvauksesta ottaisi haltuunsa
kaikki yhtiön puhtaanapitosopimukset syyskuun 1 p:stä 1921 vuoden loppuun,
johon päivään sopimukset sanottiin irti, minkä jälkeen uusia sopimuksia oli
tehty suoraan laitoksen kanssa. Sopimusten haltuunottaminen ei kuitenkaan
tuottanut laitokselle velvollisuutta kustantaa yllämainittu laiturin sementillä
päällystämistä, sitäkin vähemmän kun laitos ei tarvinnut eikä ollut käyttänyt
sitä. Rahatoimikamari epäsi⁴⁾ anomuksen.

Laiturien teettäminen Mustikkamaalle. Sittenkun kaupunginvaltuusto
oli kehoittanut⁵⁾ rahatoimikamaria järjestämään liikenteen kansanpuistoihin
ja Helsingin työväenyhdistys anonut maihintulosilla teettämistä Mustikka-
maalle, päätti kamari, että puheenalaisen saaren lounaisella niemikkeellä

¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 28. — ²⁾ Rkmrin pöytäk. 13. 11. 1,942 §. — ³⁾ Rkmrin jstn
pöytäk. 5. 12. 3,551 §. — ⁴⁾ S:n 28. 3. 877 §. — ⁵⁾ Ks. 1921 vuod. kert. siv. 56.

oleva höyrypursilaituri oli laajennettava ja uudestaan rakennettava. Rakennuskonttoria kehoitettiin¹⁾ viipymättä panettamaan käyntiin työ, jonka kustannukset oli suoritettava määrärahasta väliaikaisten purkaus- ja vene-laiturien korjausta ja kunnossapitoa varten.

Helsingin työväenyhdistys, jonka mielestä yllämainittu laiturin oli liian etäällä yhdistyksen Mustikkamaalla voimassapitämästä ravintolasta, anoi sittemmin saada vuokraa M. Salon Mustikkamaalla olevalle veistämöalueelle rakentaa maihintulolaiturin, johon vuokraa puolestaan oli myöntynyt. Rahatoimikamari myöntyi²⁾ anomukseen, sillä ehdolla että rakennuskonttorin tuli tarkastaa ja hyväksyä laiturin piirustukset, että työssä noudatettiin rakennuskonttorin määräyksiä, että laiturin, jos kaupunki niin vaati, korvauksetta luovutettiin kaupungille sen hoidettavaksi ja ylläpidettäväksi, sekä että yhdistys alistui niihin laiturin liikennöimistä koskeviin määräyksiin, joita kaupunki vastedes ehkä saattoi antaa.

Kaupungin talojen korjauksia. Sittenkun kaupunginvaltuuston valmisteluvaliokunta oli rahatoimikamariin lähettänyt satamahallituksen esityksen muutos- ja täydennystöiden suorittamisesta Länsirannan tullihaaraosastossa sekä tullauspaviljongin teettämisestä sen vierelle, kehoitettiin³⁾ kaupungin yleisten töiden hallitusta teettämään mainitut muutostyöt, joita varten kamarin käyttövaroista osoitettiin 4,300 markan määrä.

Suomenlinnan komendanttinviraston teknillinen osasto oli rahatoimikamarilta anonut seinien teettämistä Linnanrannassa olevan odotuspaviljongin avonaisen kuistikon ympärille sekä että siihen sisustettaisiin vesiklosetti. Rakennuskonttori ilmoitti, että pyydettyjen seinien ynnä ikkunain ja ovien teettäminen tuottaisi kustannuksia 3,000 markkaa, jota vastoin vesiklosettia paviljongin aseman johdosta ei voinut siihen laittaa. Satamahallitus puolsi anomusta, koska kaupunki oli rakentanut mainitun paviljongin ja se oli sen alueella⁴⁾. Rahatoimikamari päätti⁵⁾ kuitenkin evätä esityksen.

Rakennuskonttoria kehoitettiin⁶⁾ teettämään erinäisiä kasvatuslautakunnan vaatimia korjauksia lautakunnan uudessa ent. Seurahuoneella olevassa huoneistossa; kustannukset oli suoritettava Yleiset työt nimisen pääluokan kohdalle merkitystä määrärahasta erinäisiä rakennusten ja maatilain korjauksia varten.

Koska rahatoimikamarin päätöksen mukaan erinäisiä töitä oli suoritettu ent. Seurahuoneella, joita ei ollut otettu lukuun 1921 vuoden budjetin Yleiset työt nimisen pääluokan kohdalla olevaa määrärahaa ent. seurahuonerakennuksen muutostöitä varten vahvistettaessa, myönsi⁷⁾ kamari käyttövaroistaan 53,000 markan lisäyksen mainittuun määrärahaan.

Rakennuskonttoria kehoitettiin⁸⁾ teettämään väliseinä ent. Seurahuoneen eteiseen, ja osoitettiin tätä varten 3,000 markan määräraha kamarin 1923 vuoden käyttövaroista.

Rakennuskonttoria kehoitettiin⁹⁾ teettämään erinäisiä korjaustöitä köyhäinhoitohallituksen uudessa Katariinankadun talossa n:o 3 olevassa huoneistossa, ja osoitettiin tätä varten kamarin käyttövaroista 6,500 markkaa.

Niinikään kehoitettiin¹⁰⁾ rakennuskonttoria teettämään rautaovi ja ilmantuuli poliisilaitoksen bensiniinsäilytyshuoneeseen, joita töitä oli vaadittu

1) Rkmrin pöytäk. 23. 3. 358 §. — 2) S:n 1. 4. 449 §. — 3) S:n 27. 4. 730 §; ks. myös tätä kert. siv. 22. — 4) Ks. julkaisua Berättelse angående Helsingfors stads kommunalförvaltning 1894, siv. 30. — 5) Rkmrin pöytäk. 27. 3. 418 §. — 6) Rkmrin jstn pöytäk. 11. 4. 1,067 §. — 7) Rkmrin pöytäk. 5. 10. 1,308 § ja rkmrin jstn pöytäk. 21. 11. 3,353 §. — 8) Rkmrin jstn pöytäk. 27. 12. 3,766 §. — 9) S:n 7. 3. 680 §. — 10) S:n 9. 5. 1,337 §.

säädetyssä palokatselmuksessa; kustannukset oli suoritettava jostakin rakennuskonttorin käytettävissä olevasta määrärahasta.

Sittenkun sairaalaylihallitus oli anonut, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin erinäisten sairaalarakennusten kuntoon saattamiseksi, määrättiin¹⁾ arkkitehdit K. Hård af Segerstad ja R. Eklund ylihallituksen edustajan, sairaalataarkastaja G. Palanderin keralla toimittamaan sairaalain katselmus.

Sittenkun ammattientarkastaja oli vaatinut, että rakennuskonttorin puusepäntyöpajaan hankittaisiin lastunimijä sekä että sen konepajaan sisustettaisiin pesuhuone vaatekaappeineen, joiden töiden oli laskettu maksavan n. 10,000 markkaa, oikeutettiin²⁾ kaupungin yleisten töiden hallitus suorittamaan kustannukset Yleiset työt nimisen pääluokan kohdalla olevasta määrärahasta työkalujen ostoa ja kunnossapitoa varten.

Kansanpuistojen valvoja oikeutettiin³⁾ budjettiin merkitystä määrärahasta Korkeasaaren eläintarhaa varten käyttämään 40,000 markkaa häkkien ja voliiäärien korjaukseen.

Kasarminkadun talon n:o 6 omistajalle myönnettiin⁴⁾ rahatoimikamarin käyttövaroista 2,916: 70 markan määrä korvauksena siitä, etteivät kaupungin suoritettavat talon korjaukset olleet tulleet valmiiksi kesäkuun 1 p:n, jolloin kaupungin tekemä vuokrasopimus päättyi.

Länt. Henrikinkadun varrella olevan kaasulaitokselle luovutetun ent. kaasulaitoksen n. s. kulmatavarasuojan katon korjaukseen osoitettiin⁵⁾ 15,000 markkaa rahatoimikamarin käyttövaroista. Niinikään osoitettiin⁶⁾ 1,000 markkaa ikkunalasien panettamiseen mainittuun tavarasuojaan sekä 2,500 markkaa Kaupungin kiinteä omaisuus nimisen pääluokan kohdalla olevasta määrärahasta rahatoimikamarin käytettäväksi tilapäismenoihin uuden oven teettämistä varten Aatran konekauppa osakeyhtiölle samasta talosta vuokrattuun tavarasuojaan.

Myllytien talon n:o 5 korjaukseen ja erinäisten mukavuuksien ostoon mainitusta talosta muuttaneilta vuokralaisilta osoitti⁷⁾ rahatoimikamari käyttövaroistaan 3,000 markkaa.

Myytyjä rakennuksia. Meilahdessa oleva lato myytiin⁸⁾ herra G. A. Strömbergille 200 markan hinnasta, sillä ehdolla että se toimitettiin pois 2 kuukauden kuluessa ja paikka puhdistettiin.

Ilmarisenkadulla sijaitsevalla Hietaniemen varastopalstalla n:o 42 ovat rakennukset, jotka kaupunki oli ostanut vuonna 1916 10,000 markalla Venäjän sotaväen tarpeisiin ja joita sittemmin sotasaaliskonttorikin oli käyttänyt, tarjottiin⁹⁾ tehdyn esityksen johdosta entiselle omistajalle seinä- ja massaliike K. L. Lönnqvistille 50,000 markan hinnasta.

Halkotoimikunta ilmoitti, että Taivallahdessa oleva myyntikioski oli myyty työmies A. Backmanille 4,500 markasta, samanlainen Ruoholahdessa oleva kioski työnjohtaja C. H. Lemströmille 4,500 markasta, laudoista tehty, Ruoholahdessa oleva työvälinevaja rouva J. Laattalalle 1,000 markasta ja Taivallahdessa oleva vaja Osakeyhtiö Nikander Aktiebolagille 4,000 markasta. Rahatoimikamari hyväksyi¹⁰⁾ kaksi ensinmainittua kauppaa, kehoitti¹¹⁾ vuokralaista ja tilapäisten varastopaikkain tarkastajaa valvomaan, että ostaja toimitti pois kolmannen puheenalaisista rakennuksista, sekä vuokrasi¹²⁾ tarpeellisen alueen viimeksi mainitun vajan ostajalle.

¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 7. 3. 683 § ja 28. 3. 862 §. — ²⁾ S:n 30. 5. 1,606 §. — ³⁾ S:n 30. 5. 1,607 §. — ⁴⁾ S:n 8. 6. 1,714 §. — ⁵⁾ S:n 4. 4. 975 §. — ⁶⁾ S:n 22. 6. 1,904 §. — ⁷⁾ S:n 22. 6. 1,905 §. — ⁸⁾ S:n 8. 6. 1,712 §. — ⁹⁾ S:n 31. 10. 3,026 §. — ¹⁰⁾ S:n 5. 12. 3,549 §. — ¹¹⁾ S:n 12. 12. 3,631 §. — ¹²⁾ S:n 12. 12. 3,643 §; ks. tätä kert. siv. 198.

Rakennusten poistaminen. Kaupungin yleisten töiden hallitus teki ehdotuksen kaupungin hankkimalla Ruoholahdenkadun tontilla n:o 25 olevan hirsi-rakennuksen käyttämiseksi. Tällöin saattoi kolme vaihtoehtoa tulla kysymykseen. Osin voitaisiin rakennus siirtää Pohj. Rautatiekadun taloon n:o 25 ja sisustaa kaupungin palveluksessa olevain virkamiesten asunnoiksi; muuttaminen tuottaisi kustannuksia 498,000 markkaa ja 30 miestä saatettaisiin 5 kuukauden aikana pitää tässä työssä hätäaputöiden muodossa; rakennusjärjestyksen määräyksestä olisi kuitenkin haettava erivapautusta, jotta mainitulle tontille saisi rakentaa puutalon. Osin voitaisiin rakennus pilkkoa puiksi, minkä oli laskettu maksavan 9,160 markkaa. Osin voitaisiin rakennus semmoisenaan myydä velvoittamalla ostaja muuttamaan se pois; sittenkun ilmoitusten avulla oli pyydetty ostotarjouksia, oli vain 12,000 markan tarjous tehty. Hallitus puolsi kuitenkin viimeksi mainittua vaihtoehtoa. Rahatoimikamari päätti¹⁾, että rakennus oli myytävä huutokaupalla vähintään 12,000 markan hinnasta. Sittenmin oli puheenalainen rakennus myyty mainitusta hinnasta, minkä jälkeen rakennuskonttori oli antanut hätäaputyöläisten purkaa perustuksen sekä muut tontilla olevat rakennukset, mitkä työt aiheuttivat kustannuksia 18,327:25 markkaa. Tämä rahamäärä oli suoritettava²⁾ kaupunginvaltuuston käyttövaroistaan hätäaputöitä varten myöntämästä³⁾ määrärahasta.

Koska Kaivopuiston keilaradan vuokraus päättyi kesäkuun 1 p:nä ja vuoden budjettiin oli merkitty määräraha sen poistamiseksi, päätti⁴⁾ rahatoimikamari kehoittaa rakennuskonttoria myymään puheenalaisen rakennuksen ja valvomaan, että se mahdollisimman pian poistettiin.

Asuntopula. Rahatoimikamari päätti⁵⁾ asunnoistaan irtisanottujen vuokralaisten huonekalujen säilytyspaikaksi luovuttaa Vallilassa olevan tavarasuojarakennuksen, Suvilahden kasarmin sekä Annan- ja Tehtaankadun kansakoulutalojen voimistelusalit sekä, jos tarve vaati, Punavuorenkadun kansakoulutalon eteisen Helsingin vuokralaisyhdistykselle kolmeksi kuukaudeksi.

Koska erinäiset henkilöt olivat muuttaneet Suvilahden kasarmiin, päätti⁶⁾ rahatoimikamari kehoittaa mainittua yhdistystä, ennenkuin mainittu rakennus otettiin käytettäväksi asuntotarkoituksiin, neuvottelemaan palopöällikön ja asuntotarkastajan kanssa.

Sittenmin ilmoitti yhdistys, ettei kasarmia voitu tyhjentää syyskuun 1 p:nä, minkä vuoksi yhdistys anoi, että kaupunki ottaisi haltuunsa sen ynnä yhdistyksen käyttämän Vallilassa olevan tavarasuojan. Rahatoimikamari myöntyi⁷⁾ tähän ja määräsi talonisännöitsijän ottamaan hoitaakseen kasarmin ja tavarasuojan, jota ennen v. t. kaupunginarkkitehdin R. Eklundin ja talonisännöitsijä K. Gustavssonin oli siellä toimitettava katselmus; talonisännöitsijän oli tehtävä ehdotus vuokriksi ja tavaransäilytysmaksuiksi. Kustannukset oli suoritettava etuantina kaupunginkassasta, kunnes määräraha tarkoitukseen oli osoitettu. Rakennuskonttoria kehoitettiin⁸⁾ viipymättä panettamaan käyntiin kasarmin sisustustyöt, minkä ohessa kaupunginvaltuustolta anottiin⁹⁾ määrärahaa töiden teettämiseen. Sittenmin hyväksyi¹⁰⁾ rahatoimikamari ehdotuspiirustukset kasarmin pohjakerroksen sisustamiseksi, joiden mukaan eri huoneitten väliset seinät teetettäisiin riksilevyistä kattoon saakka ja jokaiseen huoneeseen laitettaisiin oma ikkuna, valokohta ja vaatekomero. Sitten-

¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 24. 1. 268 §. — ²⁾ Rkmrin pöytäk. 26. 10. 1,521 §. — ³⁾ Ks. tätä kert. siv. 29. — ⁴⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 23. 5. 1,494 §. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 26. 5. 949 §. — ⁶⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 20. 7. 2,131 a §. — ⁷⁾ Rkmrin pöytäk. 24. 8. 1,142 §. — ⁸⁾ Sn 14. 8. 1,113 §. — ⁹⁾ Ks. tätä kert. siv. 24. — ¹⁰⁾ Rkmrin pöytäk. 14. 9. 1,222 §. 21. 9. 1,241 § ja 16. 10. 1,351 §.

min kehoitettiin¹⁾ rakennuskonttoria sisustamaan kasarmin ensi kerroskin väliaikaisiksi asunnoiksi.

Edelleen kehoitti²⁾ rahatoimikamari rakennuskonttoria laatimaan kustannusarvion asuntojen sisustamiseksi n. s. koleraparakkeihin; sittemmin osoitettiin³⁾ tätä varten varoja kaupunginvaltuuston asuntopulan lieventämiseksi⁴⁾ myöntämästä määrärahasta

Edelleen päätti⁵⁾ rahatoimikamari asettaa komitean, joka sai tehtäväksi ottaa selvää sellaisista kaupungin alueella tai sen ulkopuolella olevista yksityisille kuuluvista tai yleisistä rakennuksista, jotka joko semmoisinaan tai osittain olivat sopivia asunnoiksi asuntoa vailla oleville henkilöille; komitean jäseniksi valittiin asunnontarkastaja K. Wasastjerna ja työnvälitysneuvoja T. Uski, minkä ohessa rakennustarkastuskonttoria kehoitettaisiin valitsemaan yksi jäsen.

Kasarminkadun 21:n uutisrakennus. Kaupungin yleisten töiden hallituksen lähetettyä ehdotuksen Kasarminkadun talon n:o 21 uutis- ja lisärakennukseksi lisätyn tilan hankkimiseksi rakennuskonttorille, päätti⁶⁾ rahatoimikamari hylätä tehdyn ehdotuksen siinä muodossa kuin se oli esitetty, mutta kehoitettiin hallitusta laadittutamaan uudet piirustukset tontin rakennuttamiseksi.

Uusien rakennusten teettäminen. Sittenkun kaupunginvaltuusto oli päättänyt uuden kansakoulutalon teetettäväksi Kaisaniemeen⁷⁾, päätti⁸⁾ rahatoimikamari valtioneuvostolta anoa saada meteorologisen keskuslaitoksen kanssa tehdä sopimuksen laitoksen kirjastorakennuksen purkamisesta ja sen rakennuttamisesta toiselle paikalle. Sittemmin myöntyi maatalousministeriö syyskuun 14 p:nä erinäisin ehdoin mainittuun anomukseen, mistä oli tehtävä⁹⁾ ilmoitus kaupunginvaltuustolle, ja oli kamarin jäsenten Idströmin ja Salmion sekä kansakouluntarkastaja M. Pesosen tarkastettava¹⁰⁾ rakennuskonttorin laatimat kansakoulutalon piirustukset.

Rakennuskonttori oikeutettiin¹¹⁾ aloittamaan työt kaupunginkirjaston laajentamiseksi, joita varten määräraha oli merkitty vuoden menosääntöön.

Sittenkun budjettiin oli merkitty määräraha Bengtsårin kasvatuslaitoksella suoritettavia töitä varten, kehoitettiin¹²⁾ rakennuskonttoria ryhtymään tarvittavien rakennustarpeiden hankkimiseen sekä piirustusten laatimiseen, minkä ohessa konttori oikeutettiin¹³⁾ tätä tarkoitusta varten kaadattamaan n. 6,550 juoksumetriä puita Bengtsåriin kuuluvista metsistä kaupungin metsänhoitajan toimittaman leimauksen mukaan.

Valtionrautateiden III piirin piirihallituksen anomuksesta kehoitti¹⁴⁾ rahatoimikamari rakennuskonttoria teettämään mukavuuslaitoksen Jätkäsaaren tavaratoimiston viereen sekä osoitti tarvittavasta 12,000 markan määrärahasta 8,000 markan määrän käyttövaroistaan, jota vastoin valtionrautateiden tuli puolestaan suorittaa 4,000 markkaa, eli mainitun laitoksen yhteyteen teetettyn tervavaatesuojan kustannukset.

Epäkohtia työväenasunnoissa. Sittenkun erinäisiä epäkohtia kunnan Vallilassa olevien työväenasuntojen hoidossa oli ilmaantunut, päätti¹⁵⁾ rahatoimikamari antaa kysymyksen näitten asuntojen hallinnosta sen komitean

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 2. 10. 1,302 §. — ²⁾ S:n 21. 9. 1,245 §. — ³⁾ S:n 5. 10. 1,309 §. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. siv. 24. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 21. 9. 1,243 §. — ⁶⁾ S:n 27. 4. 731 §. — ⁷⁾ Ks. tätä kert. siv. 9. — ⁸⁾ Rkmrin pöytäk. 8. 6. 1,030 § ja rkmrin jstn pöytäk. 20. 7. 2,132 §. — ⁹⁾ Rkmrin pöytäk. 28. 9. 1,291 §. — ¹⁰⁾ S:n 17. 11. 2,061 § ja 23. 11. 2,146 § sekä rkmrin jstn pöytäk. 12. 12. 3,573 §. — ¹¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 30. 5. 1,603 §. — ¹²⁾ S:n 31. 1. 347 §. — ¹³⁾ S:n 14. 2. 492 §. — ¹⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 16. 10. 1,354 §. — ¹⁵⁾ S:n 27. 4. 728 §.

toimeksi, joka oli saanut tehtäväksi valmistella kysymystä kaupungin talojen isännöitsijänviran uudelleen järjestämisestä, minkä ohessa kamari kehoitti kaupungin yleisten töiden hallitusta laatiessaan piirustuksia uusia työväenasuntoja varten korttelissa n:o 585 varaamaan kaksi kamaria, keittiön ja konttorihuoneen käsittävän huoneiston isännöitsijän asunnoksi.

Tarjouksia rakentaa asuntotaloja. Rakennuskonttori ilmoitti, että herra O. Alopæus oli tarjoutunut kaupungin laskuun ja sen toimesta laadittujen piirustusten mukaan rakentamaan enintään 100 huonetta Hestian yhdistetyn puutermoliittijärjestelmän mukaan 600 markan korvauksesta m²:ltä, siinä tapauksessa että tätä koskeva sopimus tehtiin ennen syyskuun 1 p:ä, jolloin asunnot valmistuisivat joulukuun 1 p:än. Kaupungin yleisten töiden hallituksen mielestä tarjous voitiin ottaa harkittavaksi edellyttäen, että saatiin takuu sen asianmukaisesta täyttämisestä. Sitävastoin hallitus ehdotti evättäväksi herra V. Heleniuksen tarjouksen Karjalan kannakselta kuljettaa ja kaupungin toimesta teetetylle kivijalalle pystyttää 16 4 huonetta käsittävää työväenasuntoa 46,000 markan korvauksesta kultakin, koska puheenalaiset rakennukset näyttivät sopimattomilta. Rahatoimikamari päätti¹⁾ ilmoittaa hallitukselle, ettei kamarilla, siinä tapauksessa että kaupunginvaltuusto myöntyi sen esitykseen uusien työväenasuntojen²⁾ teettämisestä, ollut mitään muistuttamista sitä vastaan, että hallitus teki sopimuksen rakennusten teettämisestä Hestian järjestelmän mukaan, kun vaan niitten kestävyys taattiin ja järjestelmän käyttö ei tehnyt valtioavun saantia mahdottomaksi.

Oikeus rakennuksen teettämiseen. Osuustukkukauppa ilmoitti aikovansa laajentaa Vironkadun tontilla n:o 5 olevia rakennuksiansa ja anoi ilmoitusta, ettei kaupungin puolelta ollut estettä, että osaan kaupungin omistamaan Mariankadun tonttiin n:o 14 rajoittuvaa rakennusta teetettiin kolmas kerros. Kaupunginarkkitehdin huomautettua, että anomus näytti tarkoittavan oikeutta rakennusjärjestyksessä sallitun suurimman rakennuskorkeuden ylittämiseen, päätti³⁾ rahatoimikamari ilmoittaa, ettei kaupungilla ollut mitään muistuttamista suunniteltua hanketta vastaan, niin kauan kuin rakennusjärjestyksen määräyksiä noudatettiin.

Fredriksperin viereisen rautatiealueen laajentaminen. Erinäisiä kaupungin omistamia valtionrautateille tarpeellisia Fredriksperin aseman viereisiä alueita pakkolunastettaessa⁴⁾ päätti pakkolunastuslautakunta m. m., että valtionrautateiden rautatiepengertä laajentaessaan tuli ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, joiden avulla alueella oleva viemärijohto pysytettiin asemaansa nähdén muuttamatta. Ellei se ollut toteutettavissa, olisi valtionrautateiden omalla kustannuksellaan ja asianomaisen kaupunginviranomaisen ohjeiden mukaan siirrettävä johto muuhun paikkaan. Ellei johtoa taas muutettu, mutta siinä vastedes ilmaantui vioittumista täytetyön aiheuttaman painumisen tai siirtymisen johdosta, oli valtionrautateiden vastattava korjauskustannuksista. Tämän johdosta ja kun rautatiepengertä täytettäessä välittömästi Nordenskiöldkadun eteläpuolella mainitun täyttämisaikan läheisyydessä olevaan septic-tankkiin johtava viemärijohto penkereen täytteen painumisen johdosta oli vioittunut, päätti⁵⁾ rahatoimikamari kaupungin yleisten töiden hallituksen esityksestä rautatiehallitukselta anoa, että hallitus, neuvoteltuaan kaupungin rakennuskonttorin kanssa, ryhtyisi toimenpiteisiin vioittuneen viemärijohtoon

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 24. 8. 1,143 §. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 21. — ³⁾ Rkmrin pöytäk. 27. 7. 2,186 §. — ⁴⁾ Ks. 1914 vuod. kert. siv. 14 ja 1920 vuod. kert. siv. 235. — ⁵⁾ Rkmrin pöytäk. 16. 11. 1,993 §.

kuntoonsaattamiseksi valtionrautateiden kustannuksella, mikä työ sen laatuun nähden olisi suoritettava rakennuskonttorin toimesta. Jos rautatiepenkereen vaikutuksen johdosta osoittautuisi välttämättömäksi siirtää septic-tankki, ehkäpä myöskin suodatusallas, oli valtionrautateiden rahatoimikamarin mielestä kustannettava sen osan muutosrakennus, joka vastasi laitteen nykyistä suuruutta, jota vastoin kaupungin tuli suorittaa kustannukset laitteen laajentamisesta, joka luultavasti samalla toimitettaisiin.

Tämän yhteydessä oli rautatiehallitus anonut lausuntoa Fredriksperiin suunnitellun uuden asematalon korkeustasosta, ja päätti rahatoimikamari kaupunginasemakaava-arkkitehdin antaman lausunnon mukaisesti ilmoittaa, että ehdotettu korkeus +23.34 ei aiheuttanut vaikeuksia viereisen alueen kaupunginasemakaavan laatimiselle.

Vapaaportaiden poistaminen kadulta. Rahatoimikamari päätti¹⁾ yliopiston viranomaisille esittää, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin Aleksanterinkadulla olevien yliopistorakennuksesta ulkonevain vapaaportaiden poistamiseksi, koska ne oli havaittu liikennettä haittaaviksi. Konsistorin ilmoitettua suostuvansa tähän, siinä tapauksessa että kaupunki suoritti työstä koituvat kustannukset, päätti²⁾ rahatoimikamari, vaikkakin kaupungilla kamarin mielestä oli täysi oikeus vaatia mainittujen portaiden poistamista yliopiston kustannuksella, kuitenkin portaiden rakentamisesta kuluneeseen pitkään aikaan katsoen, ilmoittaa suostuvansa yliopistolle suorittamaan tähän tarkoitukseen enintään 6,500 markkaa. Tämä rahamäärä määrättiin sittemmin maksettavaksi³⁾ yliopistolle.

Varastopaikat lantaa varten. Sittenkun rahatoimikamari oli tiedustellut terveydenhoitolautakunnalta, voitiinko yksityisten henkilöiden tai toimimien sallia järjestää varastopaikkoja lantaa varten ilmoitti lautakunta, ettei sellaista olisi sallittava, mutta olisi lisättävä lannan kuormausta varten rautatievaunuihin olevain paikkain lukumäärää. Puhtaanapitolaitos ehdotti vaaditussa lausunnossa, että tuollaisia kuormaupaikkoja järjestettäisiin Pakaaseen rautatien ja korttelien n:ojen 691, 692 ja 693 välille sekä että kaupunki panettaisi ne kuntoon ja että niiden käytöstä olisi määrättävä maksu kaupunginkassaan. Rahatoimikamari kehoitti⁴⁾ puhtaanapitohallitusta yksissä neuvoin kaupungin yleisten töiden hallituksen ja terveydenhoitolautakunnan kanssa valmistelemaan asiaa.

Voimistelukentän luovutus. Rahatoimikamari päätti⁵⁾ luovuttaa Ursinin kalion viereisen kentän poliisilaitokselle voimisteluharjoituksia varten sekä oikeuttaa laitoksen saamaan sen kuntoonpanettamiseen hiekkaa kaupungin varastosta.

Mastonosturin poistaminen. Helsingin laivaveistämö niminen toiminimi anoi saada poistaa kaupungin omistaman yhtiön vuokra-alueella olevan saksili mastonosturin, joka oli laho, ja korvata sen uudella rautaisella nosturilla. Rahatoimikamari myöntyi⁶⁾ tähän sillä ehdolla, että rautaosat, joita ei voinut käyttää muutoin kuin romuna, oli myytävä, että siellä oleva kettinki toimitettiin rakennuskonttorille sekä että uusi nosturi vuokra-ajan päättyessä poistettiin.

Leppäsuon vuokra-alue⁷⁾. Kaupunginvaltuuston päätettyä, että Aktiebolaget M. G. Stenius osakeyhtiö oli tuomioistuintietä velvoitettava luovuttamaan kaupungilta vuokraamansa Leppäsuolla oleva alue, päätti⁸⁾ rahatoimikamari siinä tarkoituksessa haastattaa yhtiön raastuvanoikeuteen. Sittemmin sai⁹⁾ ka-

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 16. 2. 196 §. — ²⁾ S:n 1. 4. 463 §. — ³⁾ S:n 27. 4. 725 § ja rkmrin jstn pöytäk. 21. 11. 3,352 §. — ⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 2. 2. 144 §. — ⁵⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 15. 6. 1,803. — ⁶⁾ Rkmrin pöytäk. 24. 8. 1,150 §. — ⁷⁾ Vrt. tätä kert. siv. 5. — ⁸⁾ Rkmrin pöytäk. 9. 3. 306 §. — ⁹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 19. 5. 1,421 §.

marin kanslia toimeksi yhtiön kanssa neuvotella sen omistamien Leppäsuolla olevien työväenasuntojen käytöstä.

Entinen Vanhankaupungin hautausmaa. Puutarhuri A. H. Carlssonin anottua saada vuokrata laidunmaata entiseltä Vanhankaupungin hautausmaalta oli kaupungininsinööri vaaditussa lausunnossa huomauttanut, että hautausmaa kirkonperustuksineen ja hollantilaisen hauta oli ainoa jäännös entisestä Helsingistä, minkä vuoksi alue olisi aidattava ja käytettävä virkistyspaikaksi, ja oli Vanhankaupungin nuorisoseura ilmoittanut olevansa halukas ottamaan hollantilaisen haudan hoidettavakseen. Rahatoimikamari päätti¹⁾ evätä anomuksen ja antaa rakennuskonttorin toimeksi tehdä mainitun nuorisoseuran kanssa sopimuksen alueen hoidosta.

Vikin sotilasvirkataloa koskeva korkeuskartta. Rahatoimikamari päätti²⁾ asutushallitukselle lainata Vikin sotilasvirkataloa koskevan korkeuskartan sillä ehdolla että hallitus korvasi kaikki kaupungin kustannukset kartan laatimisesta, ellei valtio luovuttanut virkataloa kaupungille. Asutushallitus hyväksyi³⁾ marraskuun 30 p:nä tämän ehdon.

Hylätty vaatimus saada korvausta huonosta hoidosta. Sittenkun rahatoimikamari Helsingin pitäjän käräjäkunnan kihlakunnanoikeudessa oli vaatinut vapaah. A. Ramsayn perillisten velvoittamista maksamaan korvausta 13,450 markkaa Ramsaylla vuokralla olleella Reimarsin tilalla toimitetussa lähtökatselmuksessa todetusta huonosta hoidosta, oli kihlakunnanoikeus helmikuun 9 p:nä hylännyt kaupungin vaatimuksen ja velvoittanut kaupungin 3,000 markalla korvaamaan vastapuolen oikeudenkäyntikulut. Rahatoimikamari päätti⁴⁾ jättää asian Turun hovioikeuden harkittavaksi.

Halkojen myynti. Rahatoimikamari päätti⁵⁾, että Eknäsin kansakoululle oli Eknäsin tilalta myytävä 14 syltä koivuhalkoja 80 markan kantorahasta syleltä; puut oli kaadettava vuokraajan ohjeiden mukaan ja kertynyt rahamäärä suoritettava kaupunginkassaan.

Betonkikellarien y. m. luovuttaminen kaupungille. Sittenkun rahatoimikamari joulukuun 12 p:nä 1921 oli tehnyt kaupunginvaltuustolle esityksen, että sotasaalikeskuksen kanssa syntynyt, Venäjän sotaväen kaupungin maalle teettämiä betonkikellareita, blindageja juoksuhautoja y. m. koskeva riita sovittaisiin, mutta asian ratkaiseminen kamarin uuden ohjesäännön mukaan oli kamarin asia, päätti⁶⁾ kamari asiakirjat otettaviksi takaisin. Sittenkin hyväksyi⁷⁾ kamari sovinnon, jonka mukaan kaupunki sai ottaa haltuunsa kaikki tuollaiset laitteet laaditun luettelon mukaan sekä kehoitti kaupungin yleisten töiden hallitusta kaupungin puolesta ottamaan huostaansa kaupungille luovutetut laitteet sekä tekemään ehdotuksen niiden käyttämiseksi. Kun kuitenkin osoittautui, että erinäiset laitteet olivat puolustusministeriön hallussa, joka oli kieltäytynyt luovuttamasta niitä kaupungille, kehoitti⁸⁾ rahatoimikamari varastopaikkain ja tilapäisten vuokra-alueiden tarkastajaa yksissä neuvoin kaupungin geodeetin kanssa neuvottelemaan asianomaisten viranomaisten kanssa laitteiden välittömästä luovuttamisesta kaupungille.

Kielto nousta maihin erinäisille saarille. Kalastuksenkaitsija G. A. Liljeborg ilmoitti, että ilmoitustauluja maihinousukieltoineen oli pystytetty Ulkokarin ja Välikarin saarille n. 1 ja ½ meripenikulmaa Suuren Katajamarin itäpuolelle. Kaupungin kalastajat olivat kuitenkin käyttäneet niitä maatukipaikkoina kalastuskojeilleen ja oli heillä ollut tapana siellä yöpyä, minkä

¹⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 15. 6. 1,796 §. — ²⁾ S:n 21. 11. 3,350 §. — ³⁾ S:n 5. 12. 3,546 §. —

⁴⁾ Rkmrin pöytäk. 9. 3. 307 §; vrt. 1920 vuod. kert. siv. 226. — ⁵⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 28. 11. 3,490 §. — ⁶⁾ Rkmrin pöytäk. 19. 1. 71 §. — ⁷⁾ S:n 1. 6. 969 §. — ⁸⁾ S:n 7. 9. 1,192 §.

vuoksi kielto oli heille varsin haitallinen. Rakennuskonttorin ilmoitettua, kaupungin kalavesillä kun ei ollut rajaa aavalle merelle päin, olevan epävarmaa, omistiko kaupunki saaret, mutta että niiden vanhan tavan perusteella oli katsottava kuuluvan kaupungille, päätti¹⁾ rahatoimikamari puolustusministeriölle tehdä esityksen taulujen poistamisesta.

Sittemmin ilmoitti²⁾ puolustusministeriö lokakuun 23 p:nä rannikko-puolustuksen esikunnan antaneen määräyksen puheenalaisille saarille ehkä pystytettyjen kieltoilmoitusten poistamisesta.

Santahaminan kansanpuisto. Kaupunginvaltuuston valmisteluvaliokunnan lähetettyä rahatoimikamariin sosialilautakunnan tekemän esityksen Santahaminan varaamisesta kansanpuistoksi, päätti³⁾ rahatoimikamari tiedustella puolustusministeriöltä millä ehdoilla ministeriö ehkä suostui luovuttamaan ehdotetun alueen.

Pääsy Mustikkamaalle. Rahatoimikamari päätti⁴⁾, että yleisöllä oli oleva pääsy Mustikkamaalle samoina aikoina kuin Korkeasaarelle ja Seuraasaarelle eli toukokuun 16 p:stä heinäkuun 31 p:n klo 10:stä a. p. klo 11:een i. p.; elokuun aikana klo 10:stä a. p. klo 10:een i. p.; syyskuun alkupuoliskolla klo 10:stä a. p. klo 9:ään i. p. ja syyskuun jälkipuoliskolla klo 10:stä a. p. klo 8:aan i. p. Jos liikennettä pidetään yllä myöhemmin vuoden varrella, oli puisto suljettava klo 6 i. p. Karkelolava oli suljettava tuntia ennen viimeisen laivan lähtöä.

Halkokonttorin laitteiden myynti. Haapalan höyrysaha nimiselle yritykselle Jyväskylässä oli myytävä⁵⁾ hinaajalaiva Hjalmar, 10 proomua ja 2 Päijänteellä olevaa uivaa parakkia 700,000 markan hinnasta, mistä 100,000 markkaa oli suoritettava käteisellä ja loput, jolle oli suoritettava korkoa 10½ %, maksettava vekseleillä, joiden määrä olisi 631,500 markkaa, joissa asettajana oli filosofianmaisteri A. J. Kaila, hyväksyjänä sahayritys ja siirtäjänä lääketieteentohtori G. J. Winter, kaupungin oli sitouduttava uudistamaan vekselit 8 kertaa 6 kuukauden ajaksi, jolloin niitä joka kerta oli lyhennettävä 75,000 markalla. Kaupungilla oli oikeus kiinnittää saamisensa ja ostaja sitoutui palo-, mutta ei merivakuuttamaan ostetun omaisuuden.

B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat.

Takaisinmaksettuja lainoja. Skandinaviska Kreditaktiebolaget yhtiöltä saadun 150,000 Ruotsin kruunun suuruisen luoton takaisinmaksamisesta sitoutui Pohjoismaiden Yhdyspankki takuuseen saaden provisiota ¼ % lainamäärästä. Mainittu laina maksettiin⁶⁾ sittemmin kolmessa 50,000 kruunun erässä.

Norjan keskuspankista vuonna 1921 otettu⁷⁾ 10,000,000 markan laina maksettiin irtisanomisen jälkeen takaisin⁸⁾ 500,000 markan suuruisine provisioineen.

Kaupungin otettua haltuunsa 40,000 markan⁷⁾ lainan, jonka Palovakuutusosakeyhtiö Imatra oli myöntänyt Bockbacka aktiebolag yhtiölle kiinnitystä

¹⁾ Rkmrin pöytäk. 21. 9. 1,250 §. — ²⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 7. 11. 3,043 §. —

³⁾ Rkmrin pöytäk. 5. 10. 1,314 §. — ⁴⁾ S:n 11. 5. 881 §. — ⁵⁾ Rkmrin jstn pöytäk. 5. 12. 3,534 §. — ⁶⁾ S:n 31. 1. 301 §. 11. 4. 1,035 § ja rkmrin pöytäk. 2. 11. 1,746 §. — ⁷⁾ Ks. 1921 vuod. kert. siv. 274. — ⁸⁾ Rkmrin pöytäk. 27. 4. 736 § ja 2. 11. 1,746 §.